

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1830

Vragen van het lid **Becker** (VVD) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *een Amerikaans onderzoek naar staalimporten/staaldumping* (ingezonden 25 april 2017).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 11 mei 2017).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Ook Trump komt in verzet tegen staaldump»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de Amerikaanse president opdracht heeft gegeven onderzoek te doen naar staalimporten/staaldumping en de effecten daarvan? Zo ja, kunt u die opdracht nader toelichten? Wat is de insteek en wat gaat precies onderzocht worden?

Antwoord 2

De Amerikaanse president heeft op 20 april 2017 opdracht gegeven het effect te onderzoeken van de import van staal op de nationale veiligheid van de Verenigde Staten. Hij heeft een week later ook opdracht gegeven voor eenzelfde onderzoek voor de import van aluminium. Dit onderzoek zal plaatsvinden onder paragraaf 232 van de *Trade Expansion Act of 1962*. In het onderzoek zullen de volgende facetten worden bestudeerd:

- De binnenlandse productie die nodig is voor de verwachte eisen van de nationale defensie;
- Het vermogen van de binnenlandse industrie om aan deze eisen te voldoen;
- Gerelateerde menselijke en materiële hulpbronnen;
- De hoeveelheid importen van het betreffende product en de bestemming en het gebruik van deze importen;
- De relatie tussen de nationale economische welvaart met de nationale veiligheid van de Verenigde Staten;

¹ <https://www.trouw.nl/home/ook-trump-komt-in-verzet-tegen-staaldump-a61c2e344/>

- Verlies van vaardigheden of investeringen, substantiële werkloosheid en een daling van overheidsinkomsten; en
- Het effect van buitenlandse concurrentie op specifieke binnenlandse industrieën en het effect van verdringing van binnenlandse producten door excessieve importen.

Het onderzoek dient normaal binnen 270 dagen te worden afgerond en kan mogelijk resulteren in additionele invoerrechten of een quotum op invoer van staal in de Verenigde Staten. De Amerikaans president heeft echter de opdracht gegeven het onderzoek te versnellen en wil graag binnen 30 tot 50 dagen de eerste uitkomsten van het onderzoek zien.

Paragraaf 232 van de *Trade Expansion Act of 1962* wordt zeer zelden toegepast. Sinds 1979 zijn er onder deze wetgeving slechts 14 onderzoeken geweest op producten variërend van uranium tot olie. Van deze 14 onderzoeken hebben er slechts twee daadwerkelijk geresulteerd in handelsmaatregelen (respectievelijk in het jaar 1979 en 1983). Beide betroffen ruwe olie. Sinds de Verenigde Staten lid zijn geworden van de WTO in 1995, zijn er twee onderzoeken geweest die beide niet hebben geresulteerd in maatregelen. Het laatste onderzoek onder deze wetgeving vond plaats in 2001 en was gericht op ijzererts en halffabrikaten van staal.

Vraag 3

Hoe verhoudt dit Amerikaanse onderzoek zich tot het onderzoek naar staaldumping dat reeds is uitgevoerd door de Europese Unie? Wat zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten?

Antwoord 3

De Europese Unie kent drie soorten maatregelen in geval de Europese industrie disproportionele schade heeft van importen uit derde landen: antidumpingmaatregelen, compenserende maatregelen (ook wel antisubsidie-maatregelen genoemd) en vrijwaringsmaatregelen. Deze maatregelen zijn toegestaan onder WTO-recht. Omdat antidumpingmaatregelen het meest bekend zijn, wordt hieronder toegelicht wat de belangrijkste verschillen zijn tussen het onderzoek onder paragraaf 232 en antidumpingonderzoeken, zoals die onder WTO zijn toegestaan.

Net als antidumpingonderzoeken gaat het huidige onderzoek onder paragraaf 232 uit van de premisse dat de toegenomen staalimporten disproportionele schade aanbrengen aan de binnenlandse industrie. Beide typen onderzoeken kunnen resulteren in extra invoerrechten. Dit zijn de belangrijkste overeenkomsten tussen het huidige onderzoek onder paragraaf 232 en een antidumpingonderzoek.

Anders dan antidumpingonderzoeken geldt er voor het onderzoek op basis van paragraaf 232 van de *Trade Expansion Act of 1962* geen voorwaarde dat er sprake is van prijsdumping. Ook richt het huidige onderzoek onder paragraaf 232 zich – anders dan antidumpingmaatregelen – niet op importen uit een specifiek land, maar is het gericht op alle staalimporten uit alle landen. Daarnaast is het huidige onderzoek onder paragraaf 232 niet gericht op een specifiek staalproduct, maar omvat het alle mogelijke staalproducten. Ten slotte kent het onderzoek een andere grondslag in de WTO-regelgeving. Antidumpingmaatregelen zijn onderhevig aan vele procedurele en materiële vereisten, die zijn neergelegd in de WTO antidumpingovereenkomst.^[2] Voor eventuele maatregelen op basis van nationale veiligheid lijkt de enige mogelijkheid voor de Verenigde Staten om zich te beroepen op artikel XXI van de GATT^[3] over uitzonderingen voor nationale veiligheid. WTO-leden zijn zeer terughoudend in het gebruik van dit artikel, omdat het is bedoeld als noodrem. Het artikel is bedoeld om aan te geven dat nationale veiligheid altijd prevaleert boven handelsbelangen. Het geeft lidstaten veel vrijheid om maatregelen te nemen vanwege veiligheidsoverwegingen. Wanneer de schade aan de binnenlandse industrie echter ontstaat in het reguliere economische verkeer, ligt het veel meer voor de hand dat een land zich beroept op de andere mogelijkheden die het WTO-recht biedt, zoals boven genomen antidumping-, antisubsidie of vrijwaringsmaatregelen. Het nemen

² Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994.

³ General Agreement on Tariffs and Trade

van maatregelen op basis van nationale veiligheid is daarmee zeer politiek beladen en landen maken er weinig gebruik van. Het is de vraag of maatregelen met een beroep op dit artikel in de huidige politieke context stand zouden houden voor het WTO-geschillenbeslechtsmechanisme. Omdat dit zich nog niet eerder heeft voorgedaan, zijn hier geen precedents voor.

Vraag 4

Wat is uw reactie op het feit dat de Verenigde Staten hun staalindustrie aanmerken als een kwestie van nationale veiligheid? Denkt u dat protectionistische maatregelen hiermee voor de Verenigde Staten makkelijker in te voeren zijn dan voor de Europese Unie, die dit (vooralsnog) niet als een veiligheidskwestie benadert?

Antwoord 4

Op dit moment wordt nog onderzocht of de importen van staal inbreuk maken op de nationale veiligheid van de Verenigde Staten. Dit is op dit moment nog niet vastgesteld.

Vraag 5

Is het mogelijk dat protectionistische maatregelen die eventueel voortvloeien uit de resultaten van het Amerikaanse onderzoek, ook de staalindustrie in Europa en Nederland negatief gaan treffen? Zo ja, aan welke consequenties moet dan worden gedacht? Kunt u in uw reactie rekening houden met actuele marktaandeelen?

Antwoord 5

Het onderzoek richt zich op alle importen van staal en aluminium in de VS. Het is niet specifiek gericht op een land en kan dus ook Nederland treffen. Wanneer het onderzoek uitwijst dat de importen van staal en aluminium een negatief effect hebben op de nationale veiligheid van de Verenigde Staten, kan de president maatregelen treffen, bijvoorbeeld in de vorm van invoerrechten of quota. Wat de effecten zijn op het Nederlandse marktaandeel is zonder nadere concretisering van een eventuele maatregel niet te zeggen.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat legitieme maatregelen tegen (staal)dumping ook de staalindustrie treffen in landen die niets met die dumping te maken hebben en daar vervolgens marktverstoringen werken?

Antwoord 6

Ja. Nederland heeft zich er altijd voor hard gemaakt dat antidumpingmaatregelen niet meer verstoring of protectionistischer zijn dan nodig. Dat geldt zowel voor maatregelen die door de EU als door andere landen worden getroffen. Nederland pleit zowel in de EU, de WTO als in bilaterale contacten voor terughoudendheid in het nemen van protectionistische maatregelen.

Vraag 7

Bent u zich bewust van zorgen die hierover leven binnen de staalindustrie in Nederland? En bent u hierover in gesprek met deze bedrijven? Graag een toelichting.

Antwoord 7

Ja. Er is bijvoorbeeld regelmatig contact tussen de Nederlandse overheid en TATA. Zo heeft de Nederlandse ambassadeur in de Verenigde Staten begin april uitgebreid overlegd met de voorzitter van de Raad van Bestuur van TATA IJmuiden. De VS is een belangrijke markt voor TATA. In 2016 is vanuit IJmuiden voor bijna 700.000 ton staal naar de VS geëxporteerd. Dat is zo'n 10% van de staalproductie in IJmuiden. TATA is in de VS al veroordeeld wegens dumping van warmgewalst staal en er zijn al antidumpingmaatregelen van kracht van 3,73% op deze producten. De VS is daarnaast recentelijk nog een aantal andere antidumpingonderzoeken begonnen tegen staal uit de Europese Unie. Nederland wordt daar vooralsnog niet door geraakt, maar het is niet uitgesloten dat dit in toekomst zal gebeuren. Nederland zal zich hier in bilaterale contacten met de Verenigde Staten tegen blijven uitspreken.

Vraag 8

Bent u van plan het onderzoek en de mogelijke negatieve uitkomsten daarvan proactief te bespreken met uw Amerikaanse collega? Zo ja, wanneer bent u van plan dit onderwerp aan de orde te stellen en wat is uw inzet daarbij? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Op 24 april 2017 heb ik in Washington gesproken met *Secretary of Commerce* Wilbur Ross. Ik heb in dat gesprek mijn zorgen geuit over het toenemende protectionisme in de VS en tevens specifiek mijn zorgen geuit over mogelijke verdere antidumpingmaatregelen of andere handelsmaatregelen op staal uit Nederland. Ik heb daarbij aangegeven dat de oplossing van de mondiale overcapaciteit op de staalmarkt niet is gelegen in vergaand protectionisme, maar in een mondiaal debat over hoe de overcapaciteit het beste kan worden bestreden. Deze dialoog wordt momenteel in G20 verband gevoerd in het *Global Forum on Steel Excess Capacity* waar Nederland deel vanuit maakt.

Vraag 9

Staat dit onderwerp geagendeerd om te worden besproken binnen de Europese Unie? Zo ja, wanneer en wat zal de Nederlandse inzet daarbij zijn?

Antwoord 9

Vooralsnog staat dit onderwerp niet geagendeerd om te worden besproken binnen de Europese Unie. Op 11 mei vindt een Raad Buitenlandse Zaken/Handel plaats. Ik zal en marge van deze Raad de kwestie met Eurocommissaris Cecilia Malmström bespreken.

Vraag 10

Wilt u toezeggen de Kamer tijdig te zullen informeren over de uitkomsten van de gesprekken die u over dit onderwerp voert met Amerikaanse en Europese collega's en over de uitkomsten van het Amerikaanse onderzoek?

Antwoord 10

Ja.